

فهرست مطالب

۱۱	مقدمه.....
۱۵	فصل اول: کلیات.....
۱۵	مبحث اول: تعریف «طفل» و «نوجوان».....
۱۵	گفتار اول: تعریف لغوی «طفل».....
۱۶	گفتار دوم: تعریف اصطلاحی «طفل».....
۱۶	بند اول: «صغیر غیرممیز».....
۱۷	بند دوم: «صغیر ممیز».....
۱۷	گفتار سوم: تعریف «طفل» در حقوق اسلامی.....
۱۸	بند اول: تعریف طفل از دیدگاه فقهای امامیه.....
۲۲	گفتار چهارم: تعریف «طفل» در روانشناسی.....
۲۳	گفتار پنجم: مفهوم نوجوانی.....
۲۴	گفتار ششم: تعریف کودک و نوجوان در قانون مجازات اسلامی مصوب ۱۳۹۲.....
۲۸	مبحث دوم: بزهکاری.....
۲۹	گفتار اول: تعریف بزهکاری.....
۳۱	گفتار دوم: اقسام بزهکاری.....
۳۱	بند اول: بزهکاران روان رنجور.....
۳۲	بند دوم: بزهکاران دارای اختلالات منش و بزهکاران جامعه ستیز ذاتی.....
۳۳	بند سوم: بزهکاران روان پریش و یا مبتلا به نقایص عقلی.....
۳۴	گفتار سوم: علل بزهکاری.....
۳۴	بند اول: عوامل شخصیتی.....
۳۴	بند دوم: طبقه اجتماعی.....
۳۵	بند سوم: خانواده.....
۳۶	بند چهارم: عوامل ژنتیکی.....
۳۷	بند پنجم: بیسوادی.....
۳۷	بند ششم: بزهکاری یکی از اعضای خانواده.....
۳۸	مبحث سوم: سیاست جنایی.....
۳۹	گفتار اول: تحولات مفهومی سیاست جنایی.....
۴۰	بند اول: تعریف مضیق.....

۴۱	بند دوم: تعریف موسع.....
۴۱	گفتار دوم: اقسام سیاست جنایی.....
۴۲	بند اول: سیاست جنایی تقنینی.....
۴۲	بند دوم: سیاست جنایی قضایی.....
۴۳	بند سوم: سیاست جنایی اجرایی.....
۴۵	فصل دوم: جرایم اطفال و نوجوانان از منظر مکاتب حقوق جزا.....
۴۶	مبحث اول: مسئولیت کیفری اطفال از دیدگاه مکتب کلاسیک.....
۴۷	مبحث دوم: مسئولیت کیفری اطفال از دیدگاه مکتب نئوکلاسیک.....
۴۸	گفتار اول: طرفداران مکتب نئوکلاسیک.....
۴۹	گفتار دوم: هدف از اجرای مجازات از دیدگاه دانشمندان مکتب نئوکلاسیک.....
۵۰	مبحث سوم: مسئولیت کیفری اطفال از دیدگاه مکتب اثباتی(تحقیقی).....
۵۰	گفتار اول: نظریه پردازان مکتب تحقیقی.....
۵۱	گفتار دوم: دیدگاه های مکتب تحقیقی.....
۵۵	فصل سوم: شرایط مسئولیت کیفری.....
۵۵	مبحث اول: شرایط عام مسئولیت کیفری.....
۵۶	گفتار اول: عقل.....
۵۸	گفتار دوم: بلوغ.....
۶۱	گفتار سوم: اختیار.....
۶۲	گفتار چهارم: علم.....
۶۲	بند اول: جهل حکمی.....
۶۴	بند دوم: جهل موضوعی.....
۶۵	گفتار پنجم: فقدان اضطرار.....
۶۶	گفتار ششم: شرایط قانونی اضطرار.....
۶۶	بند اول: بروز خطر شدید فعلی یا قریب الوقوع.....
۶۷	بند دوم: خطر از عمد مضطر ایجاد نشده باشد.....
۶۷	بند سوم: اقدام مضطر متناسب با خطر باشد.....
۶۸	بند چهارم: اقدام مضطر برای دفع خطر ضروری باشد.....
۶۸	بند پنجم: مضطر بر حسب وظیفه یا قانون مکلف به مقابله با خطر نباشد.....
۶۸	مبحث دوم: تاریخچه تقنینی جرایم اطفال و نوجوانان.....
۶۹	گفتار اول: افزایش حداقل سن مسئولیت کیفری در قانون مجازات اسلامی.....

گفتار دوم: سن مسئولیت کیفری برای اطفال در قوانین سابق	۶۹
بند اول: قوانین اولیه	۷۰
بند دوم: دوران اسلام	۷۱
بند سوم: از انقلاب مشروطه تا انقلاب اسلامی ایران	۷۳
بند چهارم: قانون مجازات سال ۱۳۰۴	۷۴
بند پنجم: قانون سال ۱۳۳۸	۷۵
بند ششم: قانون مجازات سال ۱۳۵۲	۷۷
بند هفتم: لایحه تشکیل دادگاههای عمومی مصوب ۱۳۵۸	۷۷
بند هشتم: قانون راجع به مجازات اسلامی مصوب ۱۳۶۱	۷۷
بند نهم: قانون مجازات اسلامی مصوب ۱۳۷۰	۷۸
بند دهم: قانون آیین دادرسی کیفری مصوب ۱۳۷۸	۷۹
بند یازدهم: مسئولیت کیفری اطفال و نوجوانان در قانون مجازات اسلامی مصوب	
۱۳۹۲	۸۲
مبحث سوم: مسئولیت کیفری اطفال و نوجوانان	۸۳
گفتار اول: تبیین مسئولیت اطفال	۸۳
بند اول: مسئولیت از نظر منطقی	۸۴
بند دوم: مسئولیت از نظر روانی	۸۵
بند سوم: مسئولیت از نظر اجتماعی	۸۵
گفتار دوم: اصول دادرسی منصفانه اطفال و نوجوانان	۸۶
بند اول: اصل برائت	۸۶
بند دوم: اصل برخورداری از حق سکوت	۸۸
بند سوم: اصل لزوم تفهیم اتهام	۸۹
بند چهارم: اصل غیرعلنی بودن دادرسی	۸۹
بند پنجم: اصل تسریع دادرسی	۹۱
بند ششم: اصل منع شکنجه	۹۱
گفتار سوم: معیار مسئولیت کیفری اطفال و نوجوانان	۹۲
بند اول: اطفال و نوجوانان ۹ تا ۱۵ سال تمام شمسی در جرایم تعزیری	۹۳
بند دوم: نوجوانان ۱۵ تا ۱۸ سال تمام شمسی در جرایم تعزیری	۹۳
بند سوم: نابالغ کمتر از ۱۲ سال قمری در جرایم حدود و قصاص	۹۴
بند چهارم: بالغ زیر ۱۸ سال قمری در جرایم حدود و قصاص	۹۵
بند پنجم: جرایم مستوجب دیه	۹۵

فصل چهارم: رسیدگی به جرائم اطفال و نوجوانان	۹۷
مبحث اول: تشکیلات دادگاه اطفال و نوجوانان	۹۷
گفتار اول: مکان دادگاه اطفال و نوجوانان	۹۷
گفتار دوم: کیفیت انتخاب قضات دادگاه اطفال و نوجوانان	۹۸
مبحث دوم: نحوه رسیدگی در دادگاه اطفال و نوجوانان	۹۸
گفتار اول: مشاوران در دادگاه اطفال و نوجوانان	۹۹
گفتار دوم: باز ماندن قاضی دادگاه اطفال از انجام وظیفه	۱۰۰
گفتار سوم: کیفیت تشکیل جلسه بدون تعیین وقت رسیدگی	۱۰۰
گفتار چهارم: نحوه تعیین وکیل تسخیری برای اطفال و نوجوانان	۱۰۱
گفتار ششم: دادگاه ویژه اطفال؛ یک دادگاه تخصصی	۱۰۱
مبحث دوم: صلاحیت مراجع قضایی اطفال و نوجوانان	۱۰۲
گفتار اول: اصول کلی صلاحیت	۱۰۲
بند اول: تعریف صلاحیت	۱۰۲
بند دوم: ویژگی‌های صلاحیت‌ها	۱۰۲
بند سوم: انواع صلاحیت‌های کیفری	۱۰۴
بند چهارم: استثنائات وارد بر صلاحیت محلی	۱۰۵
گفتار دوم: صلاحیت دادرسی اطفال و نوجوانان	۱۱۰
گفتار سوم: صلاحیت دادگاه اطفال و نوجوانان	۱۱۱
مبحث سوم: نهادهای دادرسی اطفال و نوجوانان	۱۱۳
گفتار اول: نهاد کشف جرم	۱۱۳
گفتار دوم: نهاد تعقیب	۱۱۴
گفتار سوم: نهاد تحقیق	۱۱۵
گفتار چهارم: نهاد دادرسی	۱۱۵
مبحث چهارم: نوآوری‌های قانون آیین دادرسی کیفری در جرایم اطفال و نوجوانان	۱۱۶
گفتار اول: پلیس ویژه اطفال و نوجوانان	۱۱۶
گفتار دوم: تشکیل پرونده شخصیت برای اطفال و نوجوانان	۱۱۷
بند اول: فلسفه ایجاد پرونده شخصیت	۱۱۸
بند دوم: ضرورت تشکیل پرونده شخصیت برای اطفال	۱۱۹
گفتار سوم: الزامی بودن حضور مشاور برای رسیدگی به جرائم اطفال و نوجوانان	۱۲۰

فصل پنجم: جایگاه اطفال و نوجوانان در اسناد بین المللی و حقوق کیفری ایران ۱۲۳

مبحث اول: سن اطفال در حقوق کیفری ایران و اسناد بین المللی ۱۲۳

گفتار اول: جایگاه طفل در اسناد بین المللی ۱۲۳

بند اول: پیمان نامه حقوق کودک (مصوب ۲۰ نوامبر ۱۹۸۹) ۱۲۴

بند دوم: مجموعه قواعد حداقل سازمان ملل متحد برای مدیریت دادگستری اطفال

و نوجوانان (قواعد پکن) مصوب نوامبر ۱۹۸۵ ..... ۱۲۶

مبحث دوم: رابطه سن با مسئولیت کیفری در قانون مجازات اسلامی مصوب ۱۳۹۲ ..... ۱۲۷

گفتار اول: تقسیم بندی سن اطفال و نوجوانان در قانون مجازات اسلامی ۱۲۸

گفتار دوم: مسئولیت کیفری اطفال و نوجوانان در جرایم مختلف ۱۲۹

بند اول: جرائم تعزیری ۱۲۹

بند دوم: جرائم مستوجب حد و قصاص ۱۳۵

فصل ششم: نوآوری ها و کاستی های سیاست جنایی ایران در جرایم اطفال و

نوجوانان ۱۳۹

مبحث اول: نوآوریها ۱۳۹

گفتار اول: رشد کیفری در جرایم حدی و قصاص ۱۴۰

گفتار دوم: پاسخ اصلاح مدار به جرائم اطفال و نوجوانان ۱۴۴

مبحث دوم: ایرادات ۱۴۵

گفتار اول: تعیین حداقلهای سنی متفاوت ۱۴۶

گفتار دوم: محدودیتهای نامتعارف ۱۴۶

فصل هفتم: ویژگی های حقوق کیفری ایران در قانون مجازات اسلامی ۱۳۹۲

در راستای جرایم اطفال و نوجوانان ۱۴۹

مبحث اول: اصول حاکم بر اطفال و نوجوانان در قانون مجازات اسلامی ۱۳۹۲ ..... ۱۴۹

مبحث دوم: تأثیر یا عدم تأثیر جنسیت در سن مسئولیت کیفری ۱۵۰

مبحث سوم: حذف مجازاتهای جسمانی و سالب حیات ۱۵۲

مبحث چهارم: رعایت ارفاق و هدف بازسازی طفل در اجرای مجازات ۱۵۲

مبحث پنجم: امکان تخفیف و تبدیل مجازات ۱۵۳

مبحث ششم: امکان تعویق صدور حکم و تعلیق اجرای مجازات ۱۵۴

مبحث هفتم: امکان تجدیدنظر در تصمیمات قبلی ۱۵۶

گفتار اول: مفهوم، اهداف، فلسفه و پیشینه ۱۵۶

گفتار دوم: شرایط اعمال تجدید نظر مکرر در رأی ۱۵۷

گفتار سوم: اختیارات دادگاه.....	۱۵۸
گفتار چهارم: تجدیدنظر در رأی در غیر مجازات ها.....	۱۵۸
مبحث هشتم: در جرایم مستلزم دیه و ضمان مالی.....	۱۵۹
گفتار اول: جرایم مستلزم دیه.....	۱۵۹
بند اول: دیه و مسئله اکراه در قتل و مسئولیت صغیر ممیز و غیرممیز.....	۱۵۹
بند دوم: دیه و مسئولیت عاقله.....	۱۶۱
گفتار دوم: جرائم مستلزم ضمان مالی غیر از دیه.....	۱۶۲
ضمیمه (کنوانسیون حقوق کودک).....	۱۶۳
منابع.....	۱۷۳